

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๐/๑๕๑

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๔๐ ชุด
๒. บันทึกสรุปเสนอคณะรัฐมนตรี เรื่องมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน) จำนวน ๔๐ ชุด

ด้วยสำนักงาน ก.พ.ร. ขอเสนอเรื่องมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ที่มา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายบางฉบับเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ และในข้อ ๑๗ ของคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไปรวมไว้ด้วยว่า “ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้นั้นเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการให้หน่วยงานที่ออกเอกสารราชการเช่นว่านั้นส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวประสงค์จะได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจดทะเบียน หรือผู้แจ้ง”

๒. ข้อเท็จจริง...

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ มีผู้ร้องเรียนมายังสำนักงาน ก.พ.ร. ผ่านช่องทางต่าง ๆ เป็นจำนวนมากว่า ปัจจุบันผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับผิดชอบ รับจดทะเบียน รับจัดแจ้ง หรือรับแจ้ง รวมทั้งผู้มีหน้าที่ในการรับชำระภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ยังคงเรียกให้ประชาชน (ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) ต้องนำสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้มายื่นประกอบการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับผิดชอบ รับจดทะเบียน รับจัดแจ้ง รับแจ้ง การชำระภาษีอากรและค่าธรรมเนียม รวมทั้งการชี้แจงข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ โดยอ้างว่า

(๑) คำสั่งดังกล่าวใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจเท่านั้น ซึ่งขัดต่อเจตนารมณ์ของข้อ ๑๗ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวอย่างชัดเจน

(๒) การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐต้องมีการทำบันทึกข้อตกลงระหว่างกัน (MoU) เสียก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้ กับไม่มีกฎหมายหรือคำสั่งภายในฝ่ายบริหารใดกำหนดให้ต้องดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ทั้งที่การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชนอยู่แล้ว

๒.๒ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้เสนอข้อเท็จจริงตาม ๒.๑ ต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เพื่อพิจารณาในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑

๒.๓ ก.พ.ร. พิจารณาแล้ว เห็นว่าการที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว นั้น ทั้งหน่วยงานของรัฐ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องย่อมเสี่ยงที่จะถูกฟ้องเป็นคดีอาญาว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ เนื่องจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวมีสถานะเทียบได้กับกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ทั้งยังมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในภาครัฐ (Trust in Government) ในภาพรวมอีกด้วย ก.พ.ร. จึงมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ เห็นชอบมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) อันเป็นการแก้ไขปัญหาแบบ Quick win เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐภายในฝ่ายบริหารทุกหน่วยงานต้องปฏิบัติให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐแห่งใดมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดให้ประชาชนต้องยื่นหรือส่งสำเนาเอกสารหรือหลักฐานที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นใดออกให้ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการที่จำเป็นเพื่อให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ล่วงหน้า โดยไม่ต้องทำบันทึกข้อตกลง (MoU) ระหว่างหน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการติดต่อราชการได้โดยเร็วที่สุด

(๒) เมื่อประชาชนไปติดต่อขอรับบริการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเป็นผู้สั่งพิมพ์ (Print out) เอกสารหรือหลักฐานนั้นออกมาจากระบบที่มีการเชื่อมโยงไว้ โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์เอกสารนั้นออกมาเป็นผู้ลงนามรับรองว่าได้สั่งพิมพ์เอกสารนั้นออกมาจากระบบที่เชื่อมโยงไว้จริง และให้ใช้เอกสารที่พิมพ์ออกมานั้นประกอบเรื่องที่ประชาชนมาขอรับบริการ ทั้งนี้ ประชาชนผู้มาขอรับบริการไม่ต้องเป็นผู้นำสำเนาตนเอง และไม่ต้องลงนามรับรองความถูกต้องของสำเนาเอกสารดังกล่าว

(๓) ให้งานของรัฐบาลทุกแห่งดำเนินการตาม (๑) และทดสอบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนตาม (๒) ได้พร้อมกันทุกหน่วยงานในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๔) การให้บริการที่เป็นตัวเงินแก่ประชาชนไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด รวมทั้งการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เบี้ยประชุม ค่าเช่าบ้าน และสวัสดิการอื่น ๆ ที่เป็นตัวเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล การอนุกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐบาลทั้งหมด ให้ดำเนินการผ่านระบบ National e-Payment ภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๕) ให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) และถือเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานทุกระดับ

(๖) ให้หน่วยงานต่าง ๆ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการนี้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนอย่างทั่วถึง

(๗) ให้สำนักงาน ก.พ.ร. เปิดช่องทางการสื่อสารผ่าน Social network เพื่อรับข้อร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว และให้รายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานนั้นทราบเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานด้วย

(๘) ในการร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่าง ๆ ให้ถือเป็นหลักว่าห้ามมิให้กำหนดให้ประชาชนต้องยื่นหรือส่งสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชนอีกต่อไป

๒.๔ สำหรับมาตรการระยะกลางและระยะยาว ก.พ.ร. กำหนดแนวทางการดำเนินการไว้ดังนี้

(๑) มาตรการระยะกลาง (ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๑.๑ ให้งานพัฒนาระบบสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันที่ให้บริการประชาชนเพื่อเชื่อมต่อกับ Linkage Center ของกรมการปกครอง ในกรณีนี้ หน่วยงานสามารถดึงข้อมูลของประชาชนจาก Linkage Center เพื่อกรอกลงในแบบคำร้องดิจิทัล (Digital Form) ของหน่วยงานได้โดยอัตโนมัติ

๑.๒ ให้งานพิจารณาตราการเอกสารสำเนาต่าง ๆ ที่ประชาชนต้องใช้ประกอบการขอรับบริการ (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐)

(๒) มาตรการระยะยาว (ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓)

ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ร่วมกันพัฒนาศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ (Government Data Exchange Center : GDX) ให้ครอบคลุมรายการเอกสารที่ทำการเชื่อมโยงมากขึ้น ดังนี้

หน่วยงานภาครัฐ : สามารถเรียกดูและบันทึกเอกสารทางราชการระหว่างหน่วยงานได้เพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานการดำเนินการกับทางราชการ และสามารถให้บริการออนไลน์ได้

ประชาชน : สามารถดูข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและใช้บริการภาครัฐผ่านช่องทางออนไลน์ได้

ทั้งนี้ ประชาชนตาม ๒.๓ และ ๒.๔ หมายถึงทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ที่ ก.พ.ร. เสนอ จะมีผลใช้บังคับกับส่วนราชการโดยทั่วไป จึงเป็นเรื่องที่ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

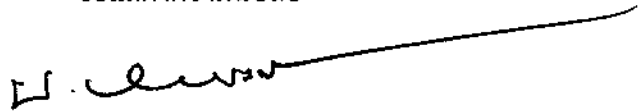
๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.

กองบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๒๐ (นายบรรณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๑๖๙ และ ๐ ๒๒๘๑ ๘๑๕๘

www.opdc.go.th